

Advies Ontwerpbesluit wijziging van het Rijksbesluit Uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een visuele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

Brief aan De minister van Veiligheid en Justitie
Mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum: 16 november 2015
contactpersoon: voorlichting
e-mail: voorlichting@rechtspraak.nl
doorkiesnummer: 06-46116548
uw kenmerk: 680131

Inhoud van de brief

Geachte heer Van der Steur,

Bij brief van 14 september 2015 met bovengenoemd kenmerk (ontvangen op 21 september 2015) verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het Ontwerpbesluit wijziging van het Rijksbesluit Uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht (het 'Besluit').

Besluit

Het Besluit wijzigt het Rijksbesluit Uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht (het 'Rijksbesluit'). De wijzigingen houden verband met de wijziging van artikel 59, eerste en derde lid, van het Wetboek van Militair Strafrecht ('MSr') bij Rijkswet van 13 december 2012 (Stb. 2013, 25). Deze wijziging van de MSr houdt verband met de vervanging van de bevoegdheid van bevelvoerende militairen tot het doen van een transactievoorstel ter voorkoming van strafvervolgning door een bevoegdheid voor deze militairen tot het uitvoeren van een strafbeschikking.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

Advies

Het ontwerpbesluit geeft geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. Wel kunnen een aantal opmerkingen van meer technische aard worden gemaakt. Deze zijn opgenomen in Bijlage 1 bij dit advies. Daarnaast bevat het advies een Bijlage 2 waarin de Raad uw aandacht vraagt voor een hiaat in de huidige militaire strafwetgeving. De thans voorliggende wijziging van het Rijksbesluit zou kunnen worden gebruikt om hierin te voorzien.

Gevolgen voor werklast en organisatie

De Raad verwacht ten gevolge van dit Besluit geen noemenswaardige gevolgen voor de werklast en organisatie van de Rechtspraak.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Besluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Besluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

Hoogachtend, mr. C.H.W.M. Sterk, Vicevoorzitter Raad voor de rechtspraak

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

BIJLAGE I: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

Artikel 5, eerste lid, Besluit

- Opgemerkt wordt dat ook de Regeling aanwijzing bevelvoerende militairen met bevoegdheden als bedoeld in artikel 59 van de Wet militaire strafrechtspraak (Strct. 1990, 253) aanpassing behoeft. Tegenwoordig treden ook eenheden van de Koninklijke Landmacht (zoals de Luchtmobiele brigade) veelvuldig expeditionair op. Meestal zullen functionarissen van de Koninklijke Marechaussee mee worden uitgezonden, maar dat is niet per definitie het geval. Daarom zouden de commandanten van landmachteenheden ook in het Aanwijzingsbesluit moeten worden genoemd.

Artikel 5, tweede lid, Besluit

- De - uit de huidige regeling overgenomen - selectie van de gekozen strafbepalingen doet enigszins willekeurig aan. Waarom (bijvoorbeeld) ook niet de artikelen 175a en 175b Sr genoemd? Bovendien vallen alle in het Wetboek van Militair Strafrecht voorziene strafbare feiten buiten de regeling. De Raad adviseert dit artikellid te herbezien.
- Als in plaats van "141" wordt gelezen "141, eerste lid" (zoals bij artikel 300 is gedaan) kan de zinsnede "voor zover [daarop; is kennelijk weggevallen] naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld van niet meer dan zes jaar" vervallen. Voor alle (andere) genoemde misdrijven is dat immers een doublure. Bovendien sluit deze zinsnede naar de letter de drie in het artikellid genoemde overtredingen van de regeling uit (omdat daar geen gevangenisstraf op is gesteld).
- Het opnemen van art. 453 Sr lijkt in dit verband niet veel nut te hebben. Onder "de openbare weg" als bedoeld in dat artikel wordt immers verstaan de Nederlandse openbare weg als bedoeld in de Wegenwet (vgl. HR 28 oktober 1935, NJ 1936, 63, met nt. W.P.).

Artikel 7 Besluit

- De woorden "ter plekke" kunnen voor verwarring zorgen als degene die de strafbeschikking uitvaardigt, de verdachte en/of de kassier zich niet op dezelfde locatie bevinden. Deze woorden zouden naar mening van de Raad kunnen worden weggelaten.
- In de toelichting is de wijziging per 9 oktober 2015 van het Besluit vaststelling model formulier betalingsbewijs transacties en boetes (zie Strct. 2015, nr 33444) nog niet verwerkt.

Artikel II Besluit

- Tussen "(Stb. 2013, 25)" en ", blijven" is kennelijk een zinsnede ("een transactie is aangeboden" ?) weggevallen.

BIJLAGE II: HIAAT IN MILITAIRE STRAFWETGEVING

Tot 1 januari 1999 was de beëdiging van de militaire leden van de rechtbank Gelderland en het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden geregeld in de artikelen 6, vierde lid, respectievelijk 9, vijfde lid juncto 6, vierde lid van de Wet militaire strafrechtspraak, door verwijzing naar het toenmalige artikel 29 van de Wet op de rechterlijke organisatie. Deze regeling hield kort gezegd in dat de militaire leden dezelfde ambtseed aflegden als hun civiele collega's. Via artikel 5, eerste lid RO is de regeling van de ambtseed terechtgekomen in artikel 5g van en de bijlage bij de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (Wrra). De Wet militaire strafrechtspraak is – naar de Raad aanneemt: onbedoeld – hierop echter niet aangepast. De Raad heeft begrepen dat voornoemde rechterlijke colleges al die jaren, erop vertrouwend dat de wetgever geen wijziging had bedoeld, de militaire leden als tevoren de voor hun civiele collega's voorgeschreven ambtseed hebben laten afleggen. Het spreekt echter voor zich dat het de voorkeur verdient dat ook de beëdiging van de militaire leden op een deugdelijke juridische grondslag plaatsvindt. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door in artikel 22, tweede lid van het Rijksbesluit een nieuwe eerste volzin in te voegen, luidende: *"De militaire leden leggen de eed of belofte af, voorzien in artikel 5g van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren, met dien verstande dat de woorden "rechterlijk ambtenaar" worden vervangen door "militair lid"*, of woorden van deze strekking.